

Трудов договор

Преди да започнеш работа, изясни дали ще бъдеш назначен като служител със социалноосигурителни вноски или ще работиш като самостоятелно зает доставчик на пакети. Ако си назначен като служител, трудовият договор трябва да съдържа следната информация: име и адрес на работодателя и на служителя, длъжност и описание на задачите, начална дата и срок на договора, размер на заплатата и период на плащане, работно време, размер на годишния отпуск, условия за прекратяване на договора, приложимия колективен трудов договор. **Не подписвай документи, които не разбираш!**

Ако си започнал работа и все още не си получил/а писмен трудов договор, документирай работата си, местата на работа и се погрижи да имаш свидетели и доказателства. Запиши си името и данните за контакт на работодателя и главния изпълнител.

Плащане на заплата

Законоустановената минимална работна заплата е 9,50 евро бруто на час (от 1-ви юли 2021 - 9,60 евро бруто на час), но в колективните трудови договори могат да се договорят и по-високи почасови възнаграждения и надбавки. Трябва да се заплати и времето за пътуване от базата за доставка до точките за доставка и обратно, или времето за товарене и разтоварване. Извънредният труд трябва да бъде възнаграден, но ти имаш задължението да го докажеш. Документирай работното време, почивките и дейностите, извършвани ежедневно, възможно най-точно. В случай на проблеми с плащането твоите електронни и ръкописни записки са много важни. Настоявай да получиш фиша си за заплата всеки месец, изчислявай колко

извънреден труд си положил и при несъответствия във фиша за заплата се обърни към твоя работодател. Тук важи следното: Изискай дължимите суми бързо и доказуемо в писмен вид, защото има **давностни срокове!** Във фиша за заплата се посочва броят на изработените часове, брутната заплата и удържките за настаняване, ако то е осигурено от работодателя. Можеш да се бориш срещу съмнителни удържки като депозит за превозното средство или разходи за работно облекло! **Плащане на пакет** се разрешава за превозни средства с максимална допустима маса по-малка от 2,8 тона, при условие, че в края на периода за плащане получиш поне минималната работна заплата на час. Това означава, че в деня на доставката трябва да ти се заплати поне 9,50 евро за всеки изработен час (от 1-ви юли 2021 - 9,60 евро бруто на час), дори ако си доставил по-малко пакети. Обикновено заплатата се изплаща на 15-ти или най-късно в края на следващия месец.

Ако работиш чрез подизпълнител от името на главен изпълнител и ако не получил заплатата си, можеш също така да предявиш претенции за изплащане на заплата и социални осигуровки към главния изпълнител.

Работно време

По закон не можеш да работиш повече от 8 часа на ден, като максимумът е 10 часа. Обърни внимание на законоустановените почивки от 30 или 45 минути (след 6 или 9 работни часа). Работното време не трябва да надвишава осем часа средно на ден за шест календарни месеца!

Отговорност за пакети

Документирай точно доставката и процедурата по предаване, за предпочитане чрез подпис на получателя или при отсъствие чрез снимки. Само по този начин можеш да докажеш, че си спазил/а задължението си. За някои пакетни услуги доставката се урежда чрез споразумения между агентите за доставка и получателите. Ако проявиш **груба небрежност** и нарушиш договорните разпоредби, можеш да носиш отговорност за пакета и да очакваш да получиш удържка от заплата! Отхвърли обаче предложените ти от работодателя плащания в брой обратно към него, тъй като те трудно могат да бъдат доказани по-късно.

Жилище или настаняване

Твоето жилище или настаняване не трябва да бъде неоправдано скъпо, особено ако живееш заедно с много хора. Ако работодателят ти осигурява настаняването, има ясни правила: Трябва да има жилищна площ не по-малко от 8 м² на човек. В спалното помещение трябва да има най-малко 6 м² на човек.

Поведение в случай на заболяване

Като служител, имаш здравна осигуровка и трябва да получиш здравноосигурителна карта. Ако се разболееш, уведоми работодателя си незабавно и изпрати болничния си на него и на здравната каса! Работодателят трябва да продължи да плаща твоята заплата за максимум 6 седмици, дори по време на заболяване. Той не може да те принуждава да работиш по време на болест! В случай на неработоспособност през първите 4 седмици на заетост, имаш право на обезщетение за болест от здравноосигурителната каса.

Трудови злоупотреки

В случай на злополука, това трябва да бъде съобщено на работодателя, а също и на лекуващия лекар като трудова злополука! Ако неработоспособността продължава по-дълго в резултат на трудова злополука, можеш да получиш обезщетение по болест или увреждане от здравната каса. Не забравяй да изпратиш болничните листове на здравната каса и на работодателя без прекъсвания!

Прекратяване на трудовото правоотношение

Прекратяването на договора и от страна на работодателя и от страна на работника трябва да се извърши в писмена форма. Срокът за предизвестие трябва да съответства на разпоредбите на трудовия договор. Ако си получил предизвестие за прекратяване на договора и забележиш нарушения, свържи се с консултантското бюро възможно най-скоро, за да получиш помощ при подаване на възражение в рамките на законоустановения срок от три седмици след получаване на предизвестията.

Ако имаш срочен трудов договор, регистрирай се като търсещ работа в Агенцията по труда не по-късно от 3 месеца преди края на договора, за да избегнеш финансови санкции при обезщетение за безработица.

Моля, обърни внимание: За да се прегледа съдържанието на трудовия ти договор, за да се окаже съдействие в случай на неизплатени заплати или неплатени извънредни часове, при лоши условия на труд и настаняване, в случай на злополука на работното място или в случай на неправомерно уволнение, се свържи с консултантското бюро!

За по-добра защита се препоръчва да станеш член на синдикат. Синдикатът, отговарящ за твоята

сфера, е **ver.di**, регионален отдел 10 NRW. Можем да ти помогнем да намериш близкото до теб бюро.

Ако имаш някакви въпроси или проблеми на работното си място, можеш да се свържеш с нас по телефона и по електронната поща или да си запишеш час за лична среща с нас! Моля, винаги реагирай бързо, за да не изпуснеш срокове!

Безплатна консултация и подкрепа за защитата на твоите права като работник/работничка

Станимир Михайлов – български
Graf-Adolf-Straße 41, 40210 Дюселдорф
Вторник също и в Дортмунд: От 10:00 до 12:00 часа
Мобилен: +49 (0) 176 725 795 09
E-Mail: mihaylov@aunrw.de

Елена Страто – румънски
Westenhellweg 112, 44137 Дортмунд
Тел: +49 (0) 231 545 079 86
Мобилен: +49 (0) 160 94947541
E-Mail: strato@aunrw.de

Каталина Гуя – румънски
Karlstraße 127, 40210 Дюселдорф
Тел: +49 (0) 211 938 00 51
Мобилен: +49 (0) 175 588 42 91
E-Mail: guia@aunrw.de

Пагонис Пагонакис – гръцки
Mintropstraße 20, 40215 Дюселдорф
Тел: +49 (0) 211 938 00 16
Мобилен: +49 (0) 160 905 986 14
E-Mail: pagonakis@aunrw.de

Консултациите се провеждат в рамките на проекта "За справедливи условия при свободното движение на работници" към организацията Arbeit und Leben DGB/VHS NRW e.V., в сътрудничество с DGB и синдикатите.

Още информация за инициативата и проекта на:
www.aunrw.de/arbeitnehmerfreizuegigkeit

Информации за работнички и работници в областта на куриерските и експресните услуги и пакетните пратки

Консултантски бюро в Дюселдорф и Дортмунд за работнички и работници от страни от ЕС

